

κῆς στήλης ἀνελύσαμεν τὸ νερόν εἰς τὰ δύο συστατικά αὐτοῦ στοιχεῖα, καὶ ἔπειτα ἀνεμίξαμεν πάλιν τὰ δύο ἐκεῖνα ἀέρια. Θέλω ν' ἀνάψω τώρα τοῦτο τὸ μίγμα, διὰ νὰ ἰδῶμεν ἂν καὶ κατὰ πόσον τὸ δξυγόνον βοηθῇ τὴν καύσιν τοῦ ὑδρογόνου. Ἡ ποσότης ὅμως αὐτοῦ εἶναι μεγίστη, καὶ δὲν ἡμπορῶ νὰ τὴν ἀνάψω ὅλην, διότι θὰ εἶχομεν φοβερὰ δυστυχήματα. Ἀλλὰ πῶς νὰ κατορθώσω ν' ἀνάψω μικρὰ μέρη αὐτῆς χωρὶς κακῶν ἀποτελεσμάτων; Ἀ! ἤξεύρω τί θὰ κάμω. Θὰ περάσω τὸ μικτόν μου ἀέριον διὰ σαπουνάδας. Οὕτω θὰ γίνωσι φούσκαί ἐξ αὐτοῦ, καὶ θὰ καύσωμεν τὰς φούσκας αὐτάς. Εἰσάγω λοιπὸν εἰς τὴν σαπουνάδα τὸν σωλῆνα τοῦτον τῆς πίπας, ὅστις κοινωνεῖ μετὰ τοῦ δοχείου τῶν δύο ἀερίων, καὶ δι' αὐτοῦ παράγονται αἱ φούσκαί. Προσοχὴ ὅμως! Δὲν ἀνάπτω τὴν φούσκαν ὡς κρέμαται εἰς τοῦ σωλῆνος τὴν ἄκραν· ἤξεύρετε διατί; Διότι δι' αὐτῆς ἡμπορεῖ ν' ἀνάψῃ καὶ ὅλον τὸ μίγμα ἐντὸς τοῦ σωλῆνος καὶ ἐντὸς τοῦ ἀγγείου, καὶ τὸ ἀγγεῖόν μας τοῦλάχιστον νὰ γίνῃ τρίμμα. (Ὁ καθηγητὴς διὰ τοῦ σωλῆνος παράγει φούσκας εἰς τὴν σαπουνάδα, καὶ τὰς δέχεται εἰς τὴν παλάμην του.) Προτιμῶ νὰ καύσω τὴν φούσκαν εἰς τὴν παλάμην μου. Ὀλιγώτερον μὲν θὰ κροτήσῃ, ἀλλὰ τὸ πείραμα θὰ εἶναι ἀσφαλέστερον, καὶ θὰ τὸ ἰδῇτε καλῆτερα. (Ὁ καθηγητὴς ἀνάπτει φούσκαν εἰς τὴν παλάμην του.) Εἶδετε καὶ ἡκούσατε τὴν ἐκρηκθῆναι; Βλέπετε λοιπὸν ὅτι τὸ δξυγόνον, ἂν καὶ μόνον τοῦ δὲν καίῃ καὶ δὲν ἐκρήγνυται, ἐρχόμενον ὅμως εἰς ἐπαφὴν τοῦ ὑδρογόνου, ἐνεργεῖ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ δαπανᾷ ὅλην τοῦ τὴν δύναμιν εἰς τὸ νὰ καταστρέψῃ τοῦ ὑδρογόνου τὰς ιδιότητας.

Ἐξ ὧσων σὰς εἶπα λοιπὸν, ἐλπίζω ὅτι ἐνοήσατε τὴν σχέσιν τοῦ νεροῦ πρὸς τὸν ἀέρα καὶ πρὸς τὸ δξυγόνον. Διατί τὸ ποτάσιον ἀναλύει τὸ νερόν; Διότι ἀπαντᾷ ἐκεῖ δξυγόνον. Τίς εἶναι ἡ οὐσία ἣτις ἐξέρχεται ὅταν ῥίπτω τὸ ποτάσιον εἰς τὸ νερόν; Εἶναι τὸ ὑδρογόνον, διότι τὸ δξυγόνον συνδέεται μετὰ τοῦ ποτασίου, καὶ οὕτω τὸ ὑδρογόνον μένει ἐλευθέρον καὶ καίει. Τὸ τεμάχιον τοῦτο τοῦ ποτασίου ἀναλύον τὸ νερόν, ἂν θέλατε αὐτὴν τὴν σταγόνα τὴν σχηματισθεῖσαν ἐκ τῆς καύσεως τοῦ κηρίου, ἀπορροφᾷ τὸ δξυγόνον ὅσον τὸ κηρίον ἀπερρόφησεν ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρας, καὶ ἐλευθεροῖ τὸ ὑδρογόνον. Ἀκόμη περισσότερον ἂν λάβω ὀλίγον πάγον, καὶ θέσω ἐπ' αὐτοῦ ὀλίγον ποτάσιον, ἡ θαυμασία συγγένεια ἣτις ὑπάρχει μετὰ τοῦ ὑδρογόνου καὶ τοῦ δξυγόνου εἶναι τοιαύτη, ὥς ὁ πάγος θ' ἀνάψῃ τὸ μέταλλον. Θὰ σὰς δείξω καὶ τοῦτο τὸ πείραμα διὰ νὰ ἰδῇτε πόσον τ' ἀποτελέσματα δύνανται νὰ τροπολογῶνται ὑπὸ τῶν περιστάσεων. Ἰδοὺ τὸ ποτάσιον καίει εἰς τὸν πάγον, καὶ παράγει ὡς μικρὸν ἡφαίστιον.

Εἰς τὴν προσεχῇ ἡμῶν συνδιάλεξιν, ἀφ' οὗ σὰς ἐδείξα τὰς ἀνωμαλίας ταύτας, καθήκόν μου θὰ θεωρήσω νὰ σὰς ἐξηγήσω ὅτι κἀνέν τῶν ἁλοκότων καὶ παραδόξων τούτων φαινομένων, καμμία τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπιβλαβῶν τούτων ἐνεργειῶν δὲν παράγεται ὅταν καίωμεν ὅχι μόνον ἐν κηρίον, ἀλλὰ καὶ τὸ φωταέριον τῶν πύλων, καὶ οἷαν δῆποτε καύσιμον ὕλην τῶν ἐσίων, σεβόμεναι τοὺς νόμους οὓς διαγράφει ἡμῖν ἡ φύσις.

A. P. RAGGABE.

Ἐπίται συνέχεια.

ΟΙ ΜΕΛΛΟΝΥΜΦΟΙ ΤΗΣ ΣΠΙΤΖΕΒΕΡΓΗΣ

Συνέχεια· ἰδί σελ. 613.

Θ'

Παρήλθον οὕτω δύο ἑβδομάδες, καθ' ἃς ἐξηκολούθει νὰ πλῆρῃ ἡ *Ρόζα Μαρία*. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο ἤδη ψυχροτέρα ἀφ' ὅτου εἶχον περάσει τὴν νῆσον τῶν ἄρκτων (Βέρεν-Εἰλανδ), ἣτις φαίνεται οἷονεῖ ἀποκεκομμένη ἀπὸ τῆς Σπιτζεβέργης καὶ ἦν ἀνεκάλυψεν ὁ Ὀλλανδὸς Βάρεντζ. Ὅτε διήρχετο ἐκεῖθεν τὸ πλοῖον, ὁ Μαρσέλ, προσπαθῶν νὰ διακρίνῃ τὴν μαύρην τῆς νήσου κορυφὴν, ἣν ὁ Βάρεντζ ὠνόμασε Ἰάμμερσβεργ, ἦτο ὅρος τῆς ἀθλιότητος, ἐνεθυμήθη ὅτι ἐκεῖ ὀλίγον ἔλειψεν ὁ μέγας Νέλσων νὰ γείνῃ βορὰ ἄρκτου. «Ὅποσον διαφορετικὴ ἴσως θὰ ἦτο τὰ νῦν ἡ τύχη τῆς Γαλλίας, διελογίζετο, ἂν ἐν αὐτῇ τῇ ἀρχῇ τοῦ σταδίου τοῦ ὁ ἥρωις τοῦ Ἀβουκίρ καὶ τοῦ Τραφαλγάρ, ὁ βάρβαρος καταστροφὴς τοῦ στόλου τῆς Κοπεγχάγης, ἤθελε συντριβῇ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ὑπερβορείου τέρατος!»

Πρωῖαν τινὰ τὸ ἐν τῷ κοιτωνίσκῳ τοῦ πλοιάρχου θερμόμετρον κατέβη αἰφνης πολλοὺς βαθμούς. Ὁ ἀνεμος ἤρχισε νὰ πνέῃ βίαιος καὶ ψυχρὸς καὶ ὀλίγον παρέχει ἐφαίνοντο ἐπιπλέοντες ὄγκοι ἐστρογγυλωμένοι, ὡς δέρματα λευκὰ ἐπὶ τῶν σκοτεινῶν κυμάτων.

— Ἀ ἄ! ἀνέκραξεν ὁ Τρομπῶν, δὲν σοῦ φαίνεται πῶς εἶνε κοπάδι; Μήπως κἀνένας καλὸς βοσκὸς τῆς Σπιτζεβέργης μᾶς φέρει κρέας; Καλῶς νὰ ὀρίσῃ. Ἠρχισα νὰ βαρύνωμαι τὰ ξύγγρια τοῦ Κ. Βανσκέπ καὶ ἐπεθύμησα καμμίαν κοτελέτα.

— Καλὴ κοτελέττα, ἔνοια σου, ὑπέλαβεν ὁ Λάξ. Εἶνε οἱ πρῶτοι πάγοι αὐτοὶ ὅπου ἐλέπεις, φίλε μου. Ὡς ἐδῶ καλὰ πᾶμε, ἀλλὰ ἂν ἔλθουν καὶ οἱ δεῦτεροι! — Ἀν καὶ πολλὰ πολλάκις γαλλικὰ πλοῖα ἐπλευσαν μέχρι τῶν πολικῶν χωρῶν, ἂν καὶ ἤδη κατὰ τὸν δέκατον ἑβδομον αἰῶνα αἱ γαλλικαὶ φρεγάται ἐφθασαν μέχρι τῆς Σπιτζεβέργης ἵνα ὑπερασπισθῶσι τοὺς γάλλους ἀλλεῖς κατὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τόσοι γάλλοι θαλασσοπόροι ἐξηρευνήσαν τὰ μέρη ἐκεῖνα, οὐδὲν ἦτον ἡ γαλλικὴ γλῶσσα δὲν δύναται νὰ δηλώσῃ

στραν καὶ περιετυλίσσεται κάλλιον μὲ τὸν ἔφεν-
δύτην της, ἀλλ' ὅταν ἔβλεπε τὸν Μαρσέλ ν' ἀ-
νησυχῇ διὰ τὰ κινήματα ταῦτα, ἤρχιζενὰ γελά
καὶ ἐντρέπετο διότι ἦτο τόσο δύριγος.

Εἰς τὴν Σπιτζεβέργην τὸ θέρος οὐδέποτε ἀ-
ναβαίνει τὸ θερμόμετρον πλέον τῶν δύο ἢ τριῶν
βαθμῶν ὑπὲρ τὸ μηδενικόν. Ἀλλ' ὁ τότε πνέων
βόρειος ἄνεμος τὸ εἶχε κάμει νὰ καταβῇ πέντε
βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενικοῦ.

Ἐν τούτῳ ὁ Λᾶξ καθήμενος πλησίον εἰς
τοὺς ναύτας ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἡ πρώτη αὕτη
δυσκολία δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀποθαρρύνῃ, ὅτι
τὸ πέρασμα, τὸ ὅποιον διήρχοντο, τοὺς ἦγε
πλησίον εἰς τὴν ἀκτὴν, ἔνθα θὰ ἦτο πλέον εὐ-
κολος ὁ πλοῦς, ὁ καιρὸς εὐνοϊκὸς καὶ πιθανὸν
θὰ ἔκαμνον λαμπρὰν ἀλίσιαν.

Οἱ πλείστοι ἤκουον ἡσυχοὶ καὶ εὐέλπιδες. Ὁ
Τρομπὼν ἐβλασφήμει καὶ ἐψιθύριζε.

Τὴν ὀγδόην ἡμέραν εἶχον πλέον ἐντελῶς διέλ-
θει τὸ πέρασμα καὶ εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἀνοικτὸν
πέλαγος. Ὡς ὁ γέρον Λᾶξ εἶχε προείπει ὁ και-
ρὸς ἦτο καλλίτερος, ὁ οὐρανὸς αἴθριος καὶ ἐφαί-
νετο μακρὰν ἀμυδρῶς λευκὴ γραμμὴ, ἡ κορυφὴ
τῶν χιονοσκεπῶν ὄρεων τοῦ Bell-Sound.

Οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ὄντες κατὰκοποι
ἴσταντο ἀκίνητοι ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον, τυλιγ-
μένοι μὲ τοὺς μανδύας των, ἄλλοι κοιμώμενοι,
ἄλλοι σιγηλοί.

«Τί διαβολοτέχνη! ἀνέκραξεν ὁ Τρομπὼν μετὰ
φωνῆς ἀγρίας, νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τοὺς Ἀγγλους!
Αὐτοὶ εἶνε οἱ αἰτίοι ὅπου κυλιοῦμαι ἐγὼ τώρα
εἰς αὐτὴν τὴν θάλασσαν! Ἄν δὲν ἐμπόδιζον τὸ
ἐμπόριο τῶν νέγγρων, τὸ ἐντίμωτερον ἐμπόριο
ὅπου εὐρίσκεται, θὰ ἦμουν τώρα εἰς τὴν Ἀφρικὴν
εἰς τὰς Ἀντίλλας, θὰ εἶχα ζέστη καὶ παράδες
τώρα....»

Ἐν ᾧ ἔλεγε ταῦτα ἀναμιμνησκόμενος τὸ πα-
λαιόν του ἔργον, εἶδε πλησίον του τὸν Φρισκὲ
κρατοῦντα ἄγγειον πλήρες καπνίζοντος καφφέ.
«Ἐλα ἐδῶ, μικρὲ μου», τῷ εἶπε μὲ γλυκύτητα.

Ὁ ναυτοπαῖς ἐπλησίασε.

— Εἶσαι καλὸ παιδί, Φρισκὲ τὸ μάτι σου εἶνε
ὅλο σπέρτο καὶ τὸ πρόσωπό σου μοιάζει ὅσον τὸ
μῆλο. Σὲ μαλῶνω καμμίαν φορά, ἀλλὰ διὰ τὸ
καλὸ σου. Τί ἔχεις αὐτοῦ, καφφέ; Δός μου ὀλι-
γάκι, παιδί μου, θὰ μοῦ κάμῃ καλὸ.

— Δὲν ἤμπορῶ, ἀπήντησεν ὁ Φρισκὲ, εἰς θν
ἔκαμνεν ἐντύπωσιν ὁ καλὸς τρόπος τοῦ Τρομπὼν,
εἶνε ὁ καφφὲς τῆς Κυρίας Καρίνας, ἡ ὁποία μὲ
περιμένει.

— Δός μου ὀλιγάκι σοῦ λέγω!

Ὁ Φρισκὲ ἐντρομος ἤθελε νὰ φύγῃ

«Ἄ! φειδάκι, τῷ λέγει ὁ Τρομπὼν, λαμβά-
νων αὐτὸν μὲ τοὺς χονδρούς του δακτύλους ἀπὸ
τοῦ βραχίονος, φεύγει, δὲν σέβεται τοὺς μεγα-
λητέρους σου, νομίζεις, ὅτι κάτι εἶσαι ἐπειδὴ ἔ-
γινες τὸ σκυλάκι αὐτῆς τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ

κῦρ Μαρσέλ. Καλὰ! Πάρε λοιπὸν διὰ σέ, πάρε
διὰ τὸν ὑποπλοίαρχον, πάρε διὰ τὴν κυρά σου,
πάρε..... Κλαῖς, δειλὲ... πάρε καὶ διὰ
τὰ κλάματά σου.» Καὶ ταῦτα λέγων ἐκολάφισεν
ἐπὶ τῆς παρειᾶς τὸ δυστυχὲς παιδίον, τὸ ὅποιον
ἔκλειεν ἐλεεινὰ καὶ προσεπάθει νὰ διαφύγῃ ἀπὸ
τῶν χειρῶν τοῦ ναύτου. Ἀλλ' ἐν τῇ πάλῃ ταύτῃ
ἔπεσε κατὰ γῆς. Τότε ὁ Τρομπὼν ἐπέπεσε πάλιν
καὶ ἐκτύπη ὡς μανιώδης ἐνόμιζε τις ὅτι βε-
βαίως θὰ ἐφόνενε τὸν δυστυχῆ Φρισκὲ. Οὗτος ἐ-
ξηκολούθει νὰ κραυγάζῃ γοερῶς, ἕως οὗ ἤκουσεν
εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τὰς κραυγὰς ὁ Μαρσέλ, ὅστις
τότε ἐμελέτα τὸν χάρτην τῆς Σπιτζεβέργης, καὶ
ἔτρεξε νὰ ἴδῃ... Εὐθὺς ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ λαίμο-
δέτου τὸν μανιώδη ἐκεῖνον καὶ τὸν ἔρριψε τρία
βήματα μακρὰν ὡς κορμὸν δένδρου, ἔπειτα ἐ-
λαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν ναυτοπαῖδα καὶ
ἐπέστρεψεν εἰς τὸν κοιτωνίσκον του.

Ὁ Τρομπὼν ἡγέρθη τεταπεινωμένος καὶ μέ-
νεα πνέων.

Πλησίον του ἔκειτο μοχλὸς ἐργάτου (μπο-
τζεργάτου) τὸν ἔλαβε, καὶ μὲ αὐτὸν ἠθέλησε νὰ
καταδιώξῃ τὸν Μαρσέλ, ἀλλ' ὁ Δαμπελὲν καὶ
Φρανσονᾶ τὸν ἐσταμάτησαν καὶ ἄλλοι δὲ ναῦται
μετὰ σπουδῆς παρεκώλυσαν τὸ κίνημα τοῦ Τρομπ-
πὼν.

— Καλὰ, εἶπεν ἐκεῖνος, δὲν θέλω νὰ τὰ βάλῃ
μὲ ὅλους σας, ἀλλὰ, μὰ τὴν πίστιν μου, ἀπὸ τὰ
χεῖρά μου θὰ περάσῃ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπεσύρθη ὡς τίγρις πορευο-
μένη νὰ κρῖνῃ ἐν τῷ σκότει τὰ τραύματά της,
καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν λέξιν δὲν ἐπρόφερε τὸ
στόμα του.

Ὁ Μαρσέλ παρέδωκε τὸν ναυτοπαῖδα εἰς τὴν
Καρίναν καὶ διηγῆθη εἰς αὐτὴν τὸ συμβάν.

— Θεέ μου, Θεέ μου, ἀνέκραξεν ἐκεῖνη, εἶνε δυ-
νατὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι τόσο βάρβαροι!
Ἐννοία σου, παιδί μου, μὴ κλαῖς, θὰ σὲ θερα-
πεύσωμεν καὶ θὰ σὲ προστατεύσωμεν.»

Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἔχυσε ψυχρὸν ὕδωρ εἰς λε-
κάνην, ἐνέβαψεν εἰς αὐτὴν κομμάτιον πανίου, ἔ-
πλυνε τοὺς κροτάφους τοῦ Φρισκὲ, τῷ ἔκοψε τὰ
μαλλία ἐκεῖ, ἔνθα ἔρρεε τὸ αἷμα, τῷ ἔδωκε νὰ
πίῃ ὀλίγον οἶνον διὰ νὰ συνέλθῃ καὶ ἀφ' οὗ ἐπέ-
δεσε τὰς πληγὰς του τὸν ἐκάθισε πλησίον εἰς
τὴν θερμάστραν.

Ἄν τὴν ἔβλεπες ἐκτελοῦσαν μετὰ πόσης φρον-
τίδος καὶ ἀκριβείας πάντα ταῦτα, θὰ ἔλεγες ὅτι
εἶνε νεαρά Ἀδελφὴ τοῦ Ἑλέους ἐν τῇ ἐξασκήσει
τοῦ ἱεροῦ της ἐπαγγέλματος.

Ὁ Μαρσέλ τὴν παρετήρει μετὰ τρυφερᾶς συγ-
κινήσεως, ἀπεριόριστος δὲ ἦτο ἡ εὐγνωμοσύνη ἣν
πρὸς αὐτὸν εἰδείκνυε τὸ ὄφρανον.

— Κακὴ δουλειὰ, εἶπεν ὁ πλοίαρχος πρὸς τὸν
Μαρσέλ, ὅτε ἔμαθε πάντα ταῦτα ἐφ' ἐρήνης ὡς
τίμιος ἄνθρωπος, ἀλλὰ θὰ ἐμπλέξῃς μὲ αὐτὸ τὸ
θηρίον. Ἐγὼ πταίω! ἔπρεπε νὰ ἀντισταθῶ εἰς